

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: poniedziałek, 08, styczeń 2018 13:14

Bernadeta Skóbel

Odslony: 9458

Pobranie opłat z tytułu wydania nowego prawa jazdy, zawierającego aktualne dane, i odnotowania tychże danych w CEPIK, nie budzi wątpliwości, gdy zmiana tych danych jest konsekwencją działań obywatela. Natomiast obciążenie go kosztami wymiany dokumentu, gdy jest ona następstwem działań organów władzy samorządowej, nie znajduje uzasadnienia konstytucyjnego. Kierowca nie powinien być bowiem obciążany kosztami materialno-technicznych czynności organów administracji, gdy konieczność ich dokonania stanowi konsekwencję niezależnych odeń działań organów władz samorządowych – stwierdził Trybunał Konstytucyjny.

14 grudnia 2017 r. o godz. 12:30 Trybunał Konstytucyjny publicznie ogłosił orzeczenie wydane na posiedzeniu niejawnym dotyczące wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie zasad pobierania opłat za wydanie nowego dokumentu prawa jazdy.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami w zakresie, w jakim przewiduje pobranie opłaty ewidencyjnej i opłaty za wydanie nowego dokumentu prawa jazdy z powodu konieczności zmiany zawartych w nim danych, wynikającej ze zmiany stanu faktycznego spowodowanej działaniem organów władzy samorządowej, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Sprawa dotyczy obciążenia kierowcy kosztami wymiany jego prawa jazdy w sytuacji, w której jego adres – nazwa (patron) ulicy, albo numer budynku – zmienił się w wyniku działań organów władzy samorządowej (rady gminy, burmistrza). Posiadacz prawa jazdy ma wówczas obowiązek zawiadomić starostę, który – po uiszczeniu stosownych opłat – wydaje nowe prawo jazdy. Celem jest zapewnienie aktualności danych zawartych w tym dokumencie, dla uniknięcia wątpliwości, co do tożsamości jego posiadacza. Opłaty, o których mowa to:

- „podstawowa” – wynosząca 100 zł, pokrywająca koszty produkcji i dystrybucji dokumentu oraz koszty rzeczowe i osobowe związane z jego wydaniem, stanowiąca dochód powiatu oraz
- „ewidencyjna” – wynosząca 50 gr, pokrywająca koszty odnotowania wydania prawa jazdy oraz danych kierowcy w CEPIK.

Wymiana prawa jazdy w związku ze zmianą adresu zamieszkania kierowcy może nastąpić w dwóch przypadkach. Po pierwsze, gdy konieczność wymiany prawa jazdy wynika z woli i inicjatywy obywatela, który zmienia miejsce zamieszkania (przeprowadza się) i w związku z tym powinien zaktualizować różne dokumenty, w tym prawo jazdy. Po drugie, gdy sytuacja obywatela zmienia się w wyniku działań organów władz publicznych, polegających na zmianie nazwy (patrona) ulicy lub numeru porządkowego budynku. Obecnie obie te sytuacje są traktowane przez ustawodawcę jednakowo: w obu konieczna jest wymiana prawa jazdy i poniesienie ciężaru ekonomicznego obu opłat, choć rada powiatu może zmniejszyć opłaty podstawowe, albo zwolnić osoby zobowiązane od ich uiszczenia. Nie ma ona jednak takiego obowiązku, więc wymiana prawa jazdy może – zależnie od jej woli – kosztować: od 50 gr (tylko opłata ewidencyjna) do 100,50 zł (pełna odpłatność).

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że dopuszczalność dokonania przez jednostkę samorządu terytorialnego zmiany nazwy (patrona) ulicy nie budzi wątpliwości. Co do zasady, ponoszenie ciężarów i świadczeń publicznych jest jednym z obowiązków jednostek wobec państwa, a każdy może i powinien uczestniczyć w finansowaniu zadań publicznych przez nie realizowanych. Regulując tego rodzaju kwestie, ustawodawca powinien jednak – szanując zasadę lojalności państwa wobec obywatela – zachować dużą ostrożność.

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: poniedziałek, 08, styczeń 2018 13:14

Bernadeta Skóbel

Odsłony: 9458

Zdaniem Trybunału, pobranie opłat z tytułu wydania nowego prawa jazdy, zawierającego aktualne dane, i odnotowania tychże danych w CEPIK, nie budzi żadnych wątpliwości w sytuacji, w której zmiana owych danych jest konsekwencją działań obywatela. W sytuacji jednak, w której owa zmiana jest następstwem działań organów władzy samorządowej, których obywatel ten nie inicjował, obciążenie go kosztami nie znajduje uzasadnienia konstytucyjnego. Kierowca nie powinien być bowiem obciążany kosztami materialno-technicznych czynności organów administracji, gdy konieczność ich dokonania stanowi konsekwencję niezależnych odeń działań organów władz samorządowych.

Skutkiem niniejszego wyroku jest – na przyszłość – zwolnienie od opłaty podstawowej i opłaty ewidencyjnej wydania nowego prawa jazdy w sytuacji, w której konieczność dokonania zmiany zawartych w nim danych jest wynikiem niezależnych od posiadacza tego dokumentu (dokonanych nie na jego wniosek) działań organów władzy samorządowej. Wyrok nie oznacza jednak zwolnienia posiadacza prawa jazdy z samego obowiązku aktualizowania danych w tym dokumencie, a więc z powiadomienia starosty o zmianie danych oraz wystąpienia o nowy dokument.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że – dla zapewnienia spójności systemu prawnego – ustawodawca powinien dokonać jego przeglądu pod kątem istnienia innych unormowań podobnych, w celu ich pilnej, zbiorczej nowelizacji. W szczególności dotyczy to przepisów dotyczących dowodów rejestracyjnych. TK zwrócił uwagę, że nawet kluczowy dokument stwierdzający tożsamość i obywatelstwo polskie – dowód osobisty – nie zawiera obecnie danych adresowych jego posiadacza. Ustawodawca powinien zatem rozważyć, czy konieczne jest zamieszczanie tego rodzaju danych w prawach jazdy, dowodach rejestracyjnych i innych podobnych dokumentach, a jeśli nawet, to czy – w dobie zdalnie dostępnych, rozbudowanych baz danych, i w sytuacji, gdy różnorakie dokumenty zachowują ważność przez czas określony (albo de iure, albo de facto – jak na przykład dowód rejestracyjny, mający ograniczoną liczbę miejsc na odnotowanie badań technicznych) – konieczna jest ich „masowa” wymiana w związku z administracyjnymi zmianami adresów zamieszkania ich posiadaczy; zmiany te mogą być bowiem – jak się wydaje – uwzględniane z urzędu przez organy administracji oraz służby państwowe.

Źródło: trybunal.gov.pl